

Torju tietämättömyys

“Eläinlääkäriammattin harjoittajan on ammattitoiminnassaan sovellettava yleisesti hyväksytyjä ja kokemuseräisiä perusteltuja menettelytapoja koulutuksensa mukaisesti, jota hänen on pyrittävä jatkuvasti täydentämään”, näin sanoo laki. Eläinlääkärit ovat omavalvonnan ohjauksen ammattilaisia, ja oppeja on hyvä soveltaa omaankin toimintaan. Miten siis omavalvoa oman ammattitaidon täydentämistä?

Eläinlääkäriin ammatti muiden akateemisten tietotaito-ammattien lailla on tieteellisen tiedon soveltamista käytäntöön. Tiede edistyy kumuloidulla uutta tietoa vanhan päälle. Voisi ajatella, että tieteellinen tieto lähestyy totuutta kumoamalla vanhoja väittämiä ja löytämällä uusia tosiasioita maailmasta. Oltiinpa tieteenteoreettisesti mitä mieltä tahansa tiedon kasvusta, niin julkaistujen artikkeleiden sekä kirjojen määrä kasvaa absoluuttisesti, ennen vanhaan hyllymetreinä ja nykyään bitteinä kokotekstitietokannoissa. Puheet tiedon tulvasta ovat edelleen ajankohtaisia, eikä yksittäinen tieteenharjoittaja ole yhtään paremman tulvavallin takana kuin käytännön praktikkokkaan, jonka oletetaan käyttävän yhä parempia uusia metodeja potilaiden hoitoon.

Antaako eläinlääketieteen peruskoulutus oppeja jatkuvan ammatillisen taidon ylläpitoon siten, että on kärryillä uusimmista tieteellisistä löydöksistä?

Vastaus löytyy jo muinaisesta Aleksandriasta, josta alkoi tieteellinen kirjastotoiminta. Yliopiston tiedekirjastossa vaalitaan tieteellisen tiedon kokoamista ja taitoa löytää olennainen tieto, johon vielä suhtaudutaan lähdekriittisesti. Akateemisiin tietotaitoihin kuuluu nykyään informaatiolukutaito eli IL, information literacy, tuo sanakummajainen. Käytännössä se tarkoittaa: opi avaamaan tietokone ja etsimään tietoverkkojen verkostoista juuri se itsellesi tärkeä informaatio. Nykyopiskelijoille tämä on osa opintoja. Vielä kymmenen vuotta sitten kunnaneläinlääkäreiden näpeissä ei ollut kovin suurta määrää omia tietokoneita – ainakaan työpaikalla – ja kotona niillä pelasivat lapset. Jälkipolvet ovat opettaneet isoa joukkoa eläinlääkäreitä internetin käytön alkuun, mistä heille suuri kiitos. Nykyopiskelijoille internetin käyttö kaikkiin arkisiin asioihin on yhtä päivänselvää kuin mummonmarkka-aikoina oli puhelinluettelon selaaminen.

Informaatiolukutaidon integrointi ELL-tutkintoon kasvattaa eläinlääkäreitä, joilla on valmius päivittää oma tiedollinen osaamisensa luontevasti tietoverkkojen avulla. Olisi syytä kehittää praktikkojen tiedonhankinnan ja -hallinnan osaamista liittämällä IL-kurssit ammatilliseen täydennyskoulutukseen ja erikoistumistutkintoihin. Tiedekirjastosta voi kysyä räätälöityjä ja muita kursseja.

Verkkojen käyttöä voi hyvin opettaa verkossa, etäopetuksena annettu tiedonhaun kurssi sopii hyvin epämääräisiä työaikoja tekeväälle ja toimipaikkakin vaihtelee. Myös työn lomassa saattaa syntyä loppoaikaa, joka kannattaa hyödyntää ammattitaitoa edistämällä.

Mikään ei tietenkään korvaa eläviä kollegoita, elävää opetustilannetta ja vuorovaikutusta ihmisten kanssa. Vaihdellen lähiopetusta ja verkkokursseja saadaan paras mahdollinen tulos tietämättömyyden torjunnassa. Hyviä eläinlääkäripäiviä!

Raisa Iivonen
Tietoasiantuntija, eläinlääketiede, Viikin tiedekirjasto